

# Fet d'armes

Un dia, fent guerra, vaig trobar-me separat de la meva gent, sense armes, sol i desemparat com mai. Em sentia una mica humillat, perquè tot feia preveure que el meu concurs no devia ésser decisiu i la batalla feia via, amb un soroll i una quantitat de morts que esgarrifava.

Vaig asseure'm a la vora d'un camí per fer determinades reflexions sobre aquest estat de coses, i vet aquí que, de sobte, un paracaigudista vestit de una manera estranya va prendre terra a prop meu. Sota la capa que portava, s'hi veia una metralladora i una bicicleta plegable, tot això dissimulat, és clar.

Va acostar-se'm i amb un accent estranger molt marcat em preguntà:

- Que em podríeu dir si vaig bé per a anar a l'Ajuntament d'aquest poblet?

(Per allí, la setmana passada, hi havia un poble.)

- No sigueu ase – vaig dir-li-. Se us veu de seguida que sou un enemic, i si aneu cap allí us agafaran.

Això el va desconcertar, i després de fer un soroll amb els dits que denotava la seva ràbia replicà:

- Ja m'ho semblava, que no ho havien previst tot – respongué-. Què em fa falta? ¿Quin és el detall que m'acusa?
- Aquest uniforme que porteu és caducat. Fa més de dos anys que el nostre general el va suprimir, donant a entendre que els temps havien canviat. Aneu mal informats, vosaltres.
- L'hem tret de un diccionari- va dir-me amb tristesa.

Es va asseure al meu costat, aguantant-se el cap amb les mans, segons sembla per pensar amb més garanties. Jo me'l mirava i de cop li vaig dir:

- Vós i jo el que hauríem de fer és barallar-nos. Si portés armes com vós ja us ho diria d'una altra manera...
- No – digué -, no valdria. De fet estem fora del camp de batalla i els resultats que obtinguéssim no serien homologats oficialment. El que hem de fer és mirar d'entrar al camp, i allí, si ens toca, ens les mesurarem.

Provàrem fins a deu vegades d'entrar a la batalla, però una paret de bales i de fum ho impedia. Per mirar de descobrir una escletxa, pujàrem en un petit turó que dominava l'espectacle. Des d'allí es veia que la guerra seguia amb una gran empenta i que hi havia tot el que podien demanar els generals.

L'enemic em digué:

- Vist des d'aquí fa l'efecte que, segons com hi entréssim, més aviat faríem nosa...

(Vaig fer que sí amb el cap.)

-... I, això no obstant, entre vós i jo hi ha una qüestió pendent – acabà.

Jo trobava que tenia tota la raó, i per tal d'ajudar-lo vaig suggerir:

- I si anéssim a cops de puny?
- No, tampoc. Devem un cert respecte al progrés, pel prestigi del vostre país i del meu. És difícil – digué – es positivament difícil.

Pensant, vaig trobar una solució:

- Ja ho sé! Ens ho podem fer a la ratlleta. Si guanyeu vós podeu usarel meu uniforme correcte i fer-me presoner; si guanyo jo, el presoner sereu vós i el material de guerra que porteu passarà a les nostres mans. Fet?

S'hi avingué, jugàrem i vaig guanyar jo. Aquella mateixa tarda, entrava al campament, portant el meu botí, i quan el general, ple de satisfacció pel meu treball, em va preguntar quina recompensa volia, li vaig dir que, si no li feia res, em quedaria la bicicleta.

# Wapenfeit

Op een dag in de oorlog vond ik me afgezonderd van mijn mensen, zonder wapens, alleen en verlaten als nooit tevoren. Ik voelde me een beetje vernederd, want alles liet aanzien dat mijn deelname niet beslissend zou zijn en de veldslag ging door met een schrikbarend lawaai en hoeveelheid doden.

Ik ging aan de rand van een pad zitten om bepaalde bespiegelingen over deze toestand uit te werken, toen, plotseling, een vreemd geklede parachutist vlak bij me landde. Onder de cape die hij aanhad, was een mitrailleur en een vouwfiets te zien, dit alles verborgen, natuurlijk.

Hij kwam naar me toe en met een duidelijk buitenlands accent vroeg hij me:

- Kunt u mij vertellen of dit de goede richting is naar het gemeentehuis van dit dorp?  
(Er was daar de week ervoor een dorp.)
- Doe niet zo achterlijk – zei ik tegen hem -. Het is onmiddellijk te zien dat u een vijand bent, en als u daar heen gaat pakken ze u.

Dat verontruste hem, en na een geluid te maken met zijn vingers dat zijn woede uitdrukte, antwoordde hij:

- Ik dacht het al, dat ze niet overal aan gedacht hadden - antwoordde hij -. Wat mist er? Wat is het detail dat me verraadt?
- Dat uniform dat u aanheeft is een oud model. Het is twee jaar geleden dat de generaal het vervangen heeft, als teken dat de tijden waren veranderd. Jullie zijn slecht geïnformeerd, daar.
- We hebben het overgenomen uit eenencyclopedie- zei hij droevig.

Hij ging naast me zitten, met zijn hoofd in zijn handen, naar het schijnt om met meer zekerheid te denken. Ik zat naar hem te kijken, en plotseling zei ik tegen hem:

- Wat u en ik zouden moeten doen is het uitvechten. Als ik wapens droeg zoals u zou ik het u wel eens op een andere manier zeggen...
- Nee – zei hij-, dat zou niet tellen. In feite zijn we buiten het slagveld en de resultaten die we zouden behalen, zouden niet officieel erkend worden. Wat we moeten doen is zien dat we het slagveld op gaan, en daar, als het zo uitpakt, zullen we onze krachten meten.

We probeerden tot tien keer toe het slagveld te bereiken, maar een muur van kogels en rook hield ons tegen. Om te kijken of we een barst konden ontdekken, beklommen we een heuveltje dat het spektakel overzag. Vanaf daar zagen we dat de oorlog op volle kracht doorging en dat er alles was wat de generaals kunnen eisen.

De vijand zei tegen me:

- Vanaf hier bezien lijkt het of we, als we er al zouden komen, eerder tot last zouden zijn...

(Ik knikte bevestigend.)

-... En, hoe dan ook, tussen u en mij is er deze open kwestie – eindigde hij.

Ik vond dat hij alle gelijk had, en om hem te helpen stelde ik voor:

- En als we het nu eens met blote handen uitvochten?
- Nee, ook niet. We zijn een zeker respect verschuldigd aan de vooruitgang, voor het prestige van uw land en het mijne. Het is moeilijk – zei hij – het is absoluut moeilijk.

Uiteindelijk bedacht ik deze oplossing:

- Ik heb het! We kunnen een strootje trekken. Als u wint, kunt u mijn correcte uniform gebruiken en mij gevangen nemen; als ik win, bent ude gevangene en het oorlogsmateriaal dat u bij heeft

valt in onze handen. Akkoord?

- Hij was het ermee eens, we speelden en ik won. Diezelfde middag ging ik het kamp binnen met mijn buit, en toen de generaal, zeer tevreden met mijn werk, me vroeg wat voor beloning ik wilde, zei ik hem dat ik, als het hem niet uitmaakte, graag de fiets wilde houden.